

Nagy-Becskek,
Zapolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Hírfelvetési árak:
Egész évre ——— 12 ft.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy óra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —
Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknál.
Megjelenik mindennap
vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 111. szám.

Szombat, május 15.

Bánffy — Badeni.

Nagybecskerek, május 15.
A kvótabizottságok eredménytelen tár-
gyalásai után a kérdés magának a két
kormánynak kezébe jutott és ha a hely-
zet a két bizottság tanácskozásai alkalmá-
val barátságosultá vált, úgy most bátran
állíthatjuk, hogy a helyzet ma, midőn a
kérdés a két kormány illetékessége alatt
áll, egyáltalán nem könnyű, sőt rendkívül
nehéz.

Az bizonyos, hogy Magyarország hoz-
zájárulását a közös kiadásokhoz fel kell
emelni. Csak az képezi még kérdés tár-
gyát, ki fogja felemelni a kvótát és hány
százalékkal. Az osztrák követelések a kép-
telenségig súlyosak, mert 40—36% közt
mozognak. A magyar ellenzék oly rövid-
látó, mondhatnók hazafiatlan volt, hogy
elhitette az osztrákokkal, hogy Bánffy mi-
niszterelnök beleegyezett a 36%-os kvótába,
hirlapjaik váltig erősítették, hogy ezt a
kvótát az osztrákoknak megígérte és az
országgyűlésben nyomással, vagy erőfe-
szítéssel képes is lesz azt keresztül vinni.
Ezzel az éretlen henczergéssel az ellenzék
igen megnehezítette a kormány álláspont-
ját és tetemesen gyöngítette Magyarország
igazságos ügyét. Hiszen a 35%-os kvótát
ezzel egy szólnán ő maga odaigérte az
osztráknak, plauzibilisnek keresztül vihető-
nek, elérhetőnek tüntette azt fel előttük.

A helyzet nehézsége abban van, hogy
báró Bánffy miniszterelnök az osztrák kö-
veteléseket semmi feltétel alatt sem telje-
sitheti. De ép ily bizonyos, hogy az osz-
trák parlamenti viszonyok miatt Badeni
gróf sem engedhet.

A két kormánynak tehát utat és módot
kell találnia, hogy a kérdést igazságosan és
békességesen elintézzék és az egyik, vagy
másik államnak igazságtalan és indokolatlan
megterhelését elkerüljék. A kiegyezési kér-
dés egész komplexumát kell tekintetbe
venni és méltatni. Ezek lényeges előnyöket
foglalnak magukban Magyarország javára
és csak egyoldalulag lennének méltatva,
ha azokból a kvótát kiszakítva, ezt külön
tekintjük mérvadóknak. Ezeket az előnyö-
ket a kiegyezésnek majdnem minden ter-
rén számokban lehet kifejezni, melyekkel
szemben a kvótát nem szabad új megter-
heléssel egyenlőnek tartani, mert annak
mérsékelt felemelése tényleg nem képez
ujabb megterhelést. Ha ezt az egyedül
lehetséges eljárást nem követjük, hogy t.
i. az összes kiegyezési kérdéseket a kvótá-
val egyidejűleg méltassuk, akkor a kie-
gyezés nem jöhet létre, a helyzet válsá-
gos és tarthatatlan lesz.

A korona döntését minden körülmé-
nyek közt el kell kerülni, mert ez először
magára a koronára nézve nehéz zavart
jelent, másodsor a magyar alkotmány
megtámadható értelmezését. A kiegyezés
megakadályozása pedig megsemmisítő ha-
tást gyakorolna a dualizmusra, valamint
közjogi viszonyainkra és a monarchia két
állama belügyeinek tejlődésére.

Mint feltétlenül hivatott forrásból
jelenthetjük, a magyar kormány szilárdan
és tántoríthatatlanul a non possumus ál-
láspontján áll és vele egyetért az egész
nemzet abban, hogy az osztrák követelé-
seket, még a 36%-os legenyhébb formá-
jukban sem teljesíthetjük.

A dolgok e rendkívül nehéz állásá-
nál fogva tehát a válság minden pillanat-
ban látható alakot ölthet a politikai lát-

határon, hacsak meg nem tud egyezni a
két kormány s meg nem találja azt a
kvótát, melyet a magyar kormány és a
szabadelvű párt elfogadhatna s az osztrák
kormány a reichsrathban keresztül tudna
vinni.

Azt az egyet nem győzzük elég
nyomatékosan hangsúlyozni, hogy a ma-
gyar kormány igazságtalan követelések
teljesítésébe semmi feltétel alatt sem fog
beleegyezni, még kevésbbé fog olyanokat
a képviselőháznak elfogadásra ajánlani.
A magyar államháztartásnak indokolatlan
új megterhelését tehát teljesen kizártnak
tekinthetjük.

HIREK.

Tájékoztató.

Május 19. Városi rk. közgyűlés.
Május 30. Torontáli k. jegyzők közgyűlése.
Május 30. Milleniumi végrehajtó bizottság.
Május 30. Tisztviszék.
Május 30. d. e. 10 órakor a fajbaromfi és galamb-
kiállítás megnyitása.
Május 30-án délután 4 órakor a gazd. egyesület
közgyűlése.
Május 31. fajbaromfi- és galamb-kiállítás.
Május 31. Tavasz közgyűlés.
Junius 1. fajbaromfi- és galamb-kiállítás.
Junius 14. Közigazgatási bizottság.
A gözferdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők
részére kedden és pénteken délután.

Nepomuki szt. János.

A kath. anyaszentegyház holnap ünnepeli
eme szent vértanújának emlékezetét, ki nemcsak
a hit igazságainak volt buzgó terjesztője, hanem
a gyónási titoknak is példányszerű megőrzője.
Az egyház e két kiváló erényénél fogva állítja
ő t példakép-n hívei elé, figyelmeztetvén általa,
hogy a hitűségben és titoktartásban istenes
buzgalmat kövessék. Hogy mily kegyelettel ün-
nepeli az egyház nepomuki szt. János emlékét,
mutatja az is, hogy nyolcz napon át ájtatossá-
got tart tiszteletére; az ő fényes erényeit dicő-
ítő litánia és énekek a magyar egyházi énekek
legrégibbjei, — állítólag ma is eredeti szövegeikkal
és régi dallamaikkal énekelteknek. Nepomuki
szt. János Csehország védszentje, hol ilyenkor
rendkívüli nagy fényűző ünnepik emléknapját;
tisztelete oly magas fokú, hogy nevének profa-
nizálása nemcsak az egyházi, hanem a világi
törvények által is súlyosan büntetetik. Házi
kápolnak és szobrok mindenfelé hirdetik tiszte-
letének kultuszát. Családi neve Welfin, Nepomuk-
ban, Csehország egy kies városkájában született
1330 ban, hol első kiképzését az ottani
kolostor iskolában nyerte; innen Saazba
ment folytatni tanulmányait, mig végre a IV.
Károly által 1341 ben alapított prágai főiskolában
jogtudori oklevelet nyert. Majd pappá szenteltvén,
mint kiváló egyházi szónok a prágai Teyn székes-
egyházban hitszónok lett; később főkáptalani
kanonok és a szegények főalamiznása. Johanna
királyné is ő t választá gyónatójának, de midőn
Venczel király ő t nevének gyónási titkainak
elárulására sem hízgeléssel sem fenyegetéssel
reábirni nem tudta, bosszúból a Moldva vízébe
fojtatta 1383 év május 16-án. Tetemeit csak
háromszáz év mulva emelték ki, mikor nyelvét
még teljesen ép állapotban találták. Szineuszótbl
készült koporsója a prágai székesegyházban
ő ristetik, mely nem nemcsak vallási kegyelettárgy
hanem anyagértéken kívül is igen magas becsű
műtárgy. VII. Károly közbenjárására XIII.
Benedek pápa 1729 ben a szentek közé iktatta
s tiszteletére a laterani egyházban pompás oltárt
állíttatott.

— Dessewffy püspök Rómában. Dessewffy
Sándor megyés püspök a pápa meghívására
e hó 18-án titkára kíséretében Rómába utazik.
A megyés püspök résztvesz az e hó 27-én a
Szt Péter templomban végehez menendő ünnepélyes
két szentté avatási aktuson. E napon ugyanis
XIII. Leó pápa szentté avatja Zacharia M.
Antoniuszt és Fourier Petrust; az utóbbi a híres
Notre dami rend szent életű tudósa volt. A
püspök valószínűleg csak a jövő hó közepén
érkezik vissza Rómából s a mig odalész, helyette
Németh József felszentelt püspök végzi majd a
pünkösdi bérmálásokat. A megyés püspök erre
az időre dr. Spéth Károly apát-kanonokot
nevezte ki az egyházmegye provikáriusává.

— Bérmálás Szentmiklóson. Levelezőnk
írja: A megyés püspök eltérve az előre megállá-
pított programtól szombat délelőtt 11 órakor
érkezik Szentmiklóra, fogadtatására a hivatalok
főnökeikkel, valamint a kerületi papság nagyban
készül. A püspök Nákó Kálmán grófnál lesz
szállva, ki ez alkalomból díszbédéket ad. A
püspök, ki Nagyszentmiklós nevezettségét is
megtekinti, hétfőn délutánig marad, mikor is
Makóra utazik, az apátfalvai Maroshidig Nákó
Sándor gróf a község intelligenciájával elkiséri
a püspököt. A csanádi esperesi kerület többi
községeiben a bérmálást Németh József felszen-
telt püspök fogja végezni.

— Nagybecskerek egészsége. Dr. Wei-
terschan József városi főorvos betérjlesztette
jelentését Nagybecskerek város egészségügyi
viszonyairól április havában. Eszerint a város
közegészségügyi viszonyai a jelentés havában
kedvezőek voltak, mert az általános megbetegülés
és halálozás viszonya a mult havihoz képest
alább szállt. A születések száma 83, a halálo-
zások száma 51; a születési többlet 32. Heveny-
fertőző megbetegedések 18 esete jelentetett be az
orvosok által, ezek élén hasi hagymáz 11 eset-
ben; e megbetegedések 3 áldozatot követeltek.
A rendőrség e hóban 9 kóbor cselédet állított
orvosi megvizsgálás elé, kik közül 4 mint idült
ragályos bajban szenvedő a megyei kórházban
maradt ápolás végett. Trachomára 43 egyén
vizgáltatott meg, kik közül mint trachoma-
beteg 2 azonnali gyógykezelés alá vétetett.
Közfogyasztásra bocsátott élelmiszerek orvos-
rendőrtég 11 ízben vizgáltattak meg és 8
esetben az egészségi szempontból kifogásolt
élelmiszerek elkobzása és megsemmisítése a
rendőrségnek ajánlatott. E hóban 47 korcsma,
mészárszék, hentes ület és borbély műhely
vizgáltatott meg orvosrendőri szempontból, az
észleletekről a rendőrkapitányságnak jelentés táte-
tett. Gözfertőtlenítés 2 ízben végeztetett. Nagy-
becskerek lakosságának száma 22.575; élve szü-
letett 83, halva 2; meghalt 51, hét éven alól
23, hét éven felül 28, a következő halálokok
következtekben: veleszületett gyengesség 1, gör-
csök 15, gyermekszály 1, bőlhurut 1, hasi
hagymáz 2, gyermekágyi láz 1, tüdőgümőkór 9,
gutaütés 4, vizibetegség 4, elmebaj 1, aggkóri
végkimerülés 2, egyéb természetes halálokok 8.

— Az Arankatársulat közgyűlése. Nagy-
Szentmiklósi levelezőnk írja: Junius 4-én és
5-én érdekes rendkívüli közgyűlésnek néz elébe
a torontálmegyei Arankavidéki belvizvéd és le-
vezetési társulat érdekeltsége, ugyanis e napo-
kon tárgyalják a felső-torontáli ármentesítő tár-
sulat azon átiratát, mely szerint az Arankavidéki
belvizvéd és levezető társulat olvadjon a felső-
torontáli társulatba. A tárgysorozat 9. pontjában
még az Arankatársulat házépítési ügye is sze-
repe, melyet az esetben, ha a társulat nem ol-
vadna bele a Felső-torontáli ármentesítő társu-
latba, elvben elfogadták az érdekeltek már egy
ápril hóban tartott közgyűlésen s ezuttal már a
kiküldött bizottság terjeszti tárgyalás alá javas-
latát.

— Az utóirat. Az utóirat olyas valami, mint amikor
a böbeszedű látogató már a lépcsőházból visszatér,
még valamivel könnyítsen lelkén. Az utóirattal sokat bosszan-
ják a nőket. Egy kanzasi farmer túltett rajtuk. Egy is-
merősének hét lapra terjedő levelet írt a vetésről, az idő-
járásról, a napipolitikáról és midőn a levelet befejezte, az
utóiratban azt a kérdést teszi fel neki: „Kisasszony, nem
akar-e feleségem lenni?”

— **Küry Klára Nagybecskereken.** Torontál vármegye tavaszi közgyűlését megelőző estén, e hó 30-án a vidéki hírlapírók nyugdíjintézte javára hangverseny lesz a városi színházban s mint értesülünk, mozgalom indult meg aziránt, hogy megnyerjék részvételre Küry Klárát, a Népszínház kintő művésznőjét is.

— **Válóperesek figyelmébe.** A m. kir. Kuria egy legutóbbi ítéletében kimondotta, hogy ha a házastársak különváltak s a különválás után azok egyike mással összejár, ez esetben a vadházasságban élés a házastársak közti meghasonlás s a házastársi együttélés megsemmisítése okául, illetve a házassági kötelék felbontására alapul nem szolgálhat.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Született. Néhai Angyal Flórián gk. vasuti fűtő, fia. — Bogdán Pál rk. napszámos, leánya. — Erzsiki István gk. földműves, fia. — Popranov István gk. kertész, fia. — Hám András rk. szabó, fia. — Tomi Erzsébet rk. cseléd, fia. — Hoff Nándor rk. szűcs, leánya. — Palatinus Pál rk. földműves, leánya. — Farkas József rk. napszámos, leánya. — Maron András ág. ev. napszámos, fia. — Tapavicski Obrád gk. városi hivatalos, fia. — Ferstl Pál rk. üveges, leánya. — Krpucio Dániel gk. napszámos, leánya.

Meghalt: Dragosev István, gk. napszámos, 30 éves, tüdővész. — Surjanszki Darinka, gk. 21 napos, görcsök. — Tomcsányi Elsk, kereskedelmi utazó halvaszületett fia. — öz. Ritter Józsefné, ev. ref. napszámosnő 74 éves, gutaütés. — Milanov Milina, gk. 10 hónapos, görcsök. — Borbély Antal, rk. földműves, 79 éves, aggkór. — Schwarcz István, rk. számviteli ellenőr, 43 éves, tüdővész. — Popranov Vojin, gk. 5 napos, göröcsök. — Gruber Rozália, rk. 4 hónapos, göröcsök. — Momirski Milorád, gk. 15 hónapos, göröcsök. — Czivéri Mihály, rk. földműves, 68 éves, tüdővész. — Maul József, rk. cipész, 39 éves, tüdővérzés. — Karl August, rk. 16 éves, tüdővész. — Nédity Mária, gk. 16 éves, tüdővész. — Öz. Üveges Istvánné, rk. 68 éves, dermedettség. — Kosár János, rk. napszámos, 32 éves, tüdővész. — Grubacski Sándor, gk. 13 napos, göröcsök.

— **A kvóta.** Az éjszaka csendes, a hold nem világít, egy ur bög az utcán. Ajkain dal dalra, ő maga köveztől köveztelre kel. Végeztül bevágódik egy korsmába. Ott ital kell, szivarok, továbbá fekete kávé sok. Így tart ez egy ideig, az ur dunszkodik a javakban s mikor tökéletesen ellett, zörög az asztalon.

— **Fizetek — mondja keményen.** — Mi itt a költség?

— Egy forint — mondja a korsmáros.

— No akkor jól van — szól az ur.

Kezeivel mélyen bejár zsebeibe és innen apró pénzdarabokat húz elő. Azokat sorba rakja.

— No — kínálja — itt van.

— Ohó — kiáltja a gazda — ez kevés. Ez csak harmincznégy krajczár.

— No hát? — csodálkozik a vendég. — Hát nem maga a Nyul?

— De az vagyok én.

— Hát akkor elégedjék meg. Ez a kvóta, a harmincznégy százalék. Csak nem leszek kormányabb a kormánynál.

A gazda nyakon fogta a vendéget.

— Hallja — figyelmeztette az ur — ne csináljon kormányváltásokat...

De pedig az úgy történt. Az ur kirepült s fölkelvén az anyaföldről, dalra kelt. Arra ment két rendőrszem, illetve egy rendőrszempár s azok azt mondták neki: No sziveskedjék ily baromi módon orditozni. Az ur figyelembe vette az intő szót, letette kalapját az árok szélére, ráfeküdt az egyik fülével s a másik fülével betakarozott. A hold lassan haladt volna az égen, de mivel föllegek mögé bujt, csak a denevérek röpködtek a táviró póznák lombjai alatt.

— **Emberi hiénák.** Minden emberi érzésből kivetkőzött gonosztevéket sikerült a hippai csendőrségnek tegnap letartóztatni s Torontál megyéé a szomorú dicsőség, hogy innen való a jeles alak. Erdélyből fát usztató tutajosok Radna alá érkezve ugyanis észrevették, hogy a partmenti sekélységben alakok mozognak a fűzesben. Közelebb érve látták, hogy két paraszt cipzel egy meztelen holttestet a Marosba. A tutajosok kikötöttek a fűzesnél és kutatásuk nem is volt eredménytelen. Megtalálták a parton az öt öles hosszú horozfát, melylyel a tutajosok láttára futásnak eredt fosztogatók a holttestet kihálázták a vízből. Ruhafoszalványokon kívül találtak még egy fatönkön két, a többiből levágott emberi ujjat. Mindkét ujjon sötét karika volt, a mi mutatta, hogy a szerencsétlen halott gyűrűket viselt, melyeket a gonosztevők elraboltak. A

csendőrségnél jelentést téve, még az éj folyamán sikerült kézrekeríteni a halottrablókat Vígysia Pável és Gyinéru Juon frányovai lakosok személyében, kik gaztettüket be is ismerték. A holttestet nem találták meg.

— **Bankett Szabó Ferencz tiszteletére.**

Közöltük, hogy a nagybecskereki róm. kath. hitközség ujonnan kinevezett plébánosát e hó 19-én ünnepélyes fogadtatásban részesíti, a mikor először jön hívei körébe. Tegnap számunkban megemlítettük azt is, hogy e fogadtatáshoz az összes hatóságokat, a papságot és a hitfelekezetek képviselőit fogják meghívni. Most pótlólag megjegyezzük, hogy az új plébános tiszteletére 19-én este a Kaszinó nagytermében bankett lesz. Egy teríték ára 1 frt 50 kr. A kik nemalán tévedésből nem kaptak volna meghívót, sziveskedjenek Franz J. L. takarékpénztári igazgatóhoz fordulni.

— **Vasuti bejárás.** A hódmezővásárhely nagyszentmiklósi vasut tervo ismet felszínre jött, még pedig oly alakban, mely némi kilátással biztat. A temesvári nagyszentmiklósi helyi érd. vasut nyert reá előmunkálati engedélyt s a kereskedelemügyi miniszter már a vasut közigazgatási bejárást is elrendelte s mint velünk közlik, leiratilag tudatta Hódmezővásárhelylyel, hogy dr. Bartos Andor miniszteri segédtitkár vezetése alatt f. hó 31-én kezdődik a helyszíni bejárás érdekében a tárgyalás.

— **Vadállatias anya.** A századvégi büniös szerelem, mely megejti a gyöngyeleket, egyre több áldozatot követel. Könnyen befolyásolható alakok rátévednek arra az utra, a melyről alig van, vagy egyáltalán nincs visszatérés s azután belesüppednek a végleges elzúllás fertőjébe, a hol be is fejezik szánalmas életüket. M. Czernyáról jelentik most, hogy Zsivín Zoranka, a gyulamajorba tartozó cselédleány tul akart adni négy hetes gyermekét s addig éhezette egy elzárt kamarában, míg a szerencsétlen teremts ki nem szenvedett. A járási orvos konstataulta, hogy az ártatlan gyermek tényleg éhség következtében halt meg. Mikor ráakadtak, szánalmas látvány tárult a hatóság közegeinek szeme elé. A gyermek egy csont és bőr volt. A lelketlen anya ellen azonnal megindították a vizsgálatot.

— **A koronaérték.** A pénzügyminisiteriumban élénken folynak az előmunkálatok a koronaérték kötelező számításának elrendelésére vonatkozó intézkedések tekintetében. A már készülőfélben levő koronaértékű papirpénzen kívül a minisiterium rendelkezése alatt levő m. kir. államnyomda most a koronaértékű okmánybélyegek és váltóblanketták rajzainak elkészítésével foglalkozik. Az új bélyegminták megállapítása alkalmával a miniszter elhatározta, hogy a jelenlegieknél több másfajta okmánybélyeget fog forgalomba bocsátani, alkalmazkodván ebben az érvényben levő bélyegfokozatokhoz, úgy, hogy ezentul nem kell majd egy okmányt négy-öt darab bélyeggel ellátni, hanem csupán egy darabbal.

— **Uj telefonállomások.** A mai naptól fogva a Stern H.-féle iroda telefonállomást kapott s a száma 118; a Haidvogel és Grün hentesüzlete pedig 86. A Singer, dr. Grandjean és a gépgyár-féle állomások megszűntek.

— **Majális.** A torontál-tordai tanítói kar sikerült majalist rendezett a napokban az ottani iskolás gyermekek ezámára. A gyermekek mintegy négyszázan vonultak ki reggel a szent mise után a tanterület vezetése mellett az erdőbe, hol egész estig folyt a mulatozás, melyet még a felnőttek is végig néztek, kik viszont este mulattak. A költségek fedezéséhez hozzájárultak: Bozdán József 7 frt 50 kr, Hondl János 5 frt, Eibenschütz Arnold és Zsigmond 4 frt 20 kr, Papk István 3 frt, Kassovitz József 1 frt 15 kr., Polácsék Antal, Zubán Mihály, Eibenschütz Adolf, Berger Fülöp, Flesch Sándor 1—1 frt, Krausz Dávid 75 kr és Vastag Ferencz 50 kr. Az adományok összege 27 frt 10 kr. Az ada közölnak ez uton mond köszönetet a rendezőség nevében Biczók Ferencz kántor-tanító.

— **Suszterinasból ezredes.** Ha kanászgyerekből lehetett pápa s egy egyszerű hadnagyocskából világhírű császár, miért ne lehetne suszterinasból ezredes? Ebbe nincs is olyan végtelen nagy lehetetlenség, mert a körülmények létrehozhatk már furcsább helyzeteket is, a melyeken éppen nem akad fenn a világ. Temesvárról

írják, hogy a gyárvaros egyik alacsony gunyhójában megható jelenet játszódott le tegnap. Bachman Frigyes, egy ősz vak ember levelet kapott a fiától, kit a török-görög háboruban ezredessé léptettek elő. A fiu még az ötvenes években tűnt el Temesvárról s annak idején épp oly vásott legényke volt, mint akár a többi kollégái, a kik fűtőréssze cipelik végig az utcán a kosarat a majszterné után. A kis Bachman Triesztbe, majd Arábiába vetette a sors s aztán beállt katonának, előbb azonban öt évig szolgált egy olasz hajón mint matróz s legutóbb a török hadseregbe került, hol több ütközetben vett részt. Bachman pasa azt is megígerte, hogy legközelebb hazalátogat Temesvárra. Annyi azonban szent, hogy a suszterinasok agiója emelkedett néhány perczenttel, mert nem lehessen tudni, hogy melyik közülök holmi praedestinált ezredes.

— **A tisztek fizetésének emelése.** A hadsereg tisztjei régóta panaszkodnak amiatt, hogy fizetésük csekély. Ezzel a panaszszal már a hadügyminisiterium is foglalkozott és már a mult évben tervezték a tábornokok és a tisztek fizetésének föl-emelését. Egy bécsi katonai lapból most kitűnik, hogy az 1898. évi hadügyi budget tervezetében még nincs fölveve a fizetésemelés előidézete továbbfelelés. Ugy látszik, hogy a fizetésemelést csak az uralkodó ötvenéves uralkodói jubileuma alkalmával fogják megvalósítani.

(x) **T. olvasóinknak ajánljuk a Maypole Soap ot.** Ez a méltán világhírű angol festőszappan rövid 15 percz alatt ujjavarással toilletet, szövetet, fehérneműt, függönyt, csipkét, keztüt stb. Egy kis forró vízzel használva, állandó színűvé festi, azaz voltaképp mossa, úgy, hogy nem fakulnak meg, mindamellett a kezet s az edényt nem fogja. Így aztán könnyű takarékosan, mégis modern izléssel öltözködni. Kapható Milin és Kosz divatáru üzletében.

Legújabb hírek.

Az ideai hadgyakorlatok.

Budapest, május 14. Emlegettük már, hogy Beck táró, a vezérkar főnöke szemle utra indult, hogy az ideai nagy hadgyakorlatok terepét tanulmányozza. Beck báró tegnap Szlavoniába érkezett Pittreich báró és több magas rangu tiszt társaságában és Vinkovcében szállt meg. A vezérkari főnök kíséretével ma a vidék tanulmányozására indult. Az idén az osztrák-magyar hajóraj is tart gyakorlatot Dalmáciában. A hadgyakorlatokon jelen lesz a király is.

A nagyváradi polgármester-választás.

Nagyvárad, május 14. Tegnap töltötték be a polgármesteri állást Nagyvárad városatyái. A szavazás eredménye az volt, hogy Bulyovszky József dr. kapott 65, Rácz Mihály pedig 60 szavazatot, így tehát dr. Bulyovszky lett Nagyvárad város polgármestere.

A háboru.

Kanea, május 14. A kiszámoszi öböl partján álló fölkelők ráítottak a Liopold nevű osztrák-magyar cirkáló torpedóhajóra; a Leopold ágyulövésekkel elkergette a fölkelőket. A Tiger nevű osztrák-magyar torpedóhajó elindult, hogy jelen legyen a görög csapatok elszállításánál. Az admirálisok proklamációt intéztek Kréta népéhez, melyben közlik vele a görög csapatok elvonulását és azt, hogy Görögország lemondott arról a követeléséről, hogy a krétai viszonyok alakulására befolyásuk legyen.

London, május 14. Mint a Times Athénból tegnapi kelettel jelenti, a görög kormány, minthogy fegyverszünet kötéséről nem kapott hírt, megparancsolta Bajraktarisz ezredesnek, hogy vonuljon előre az Epiruszban fekvő Zalongosz ellen.

fájlja
evez
tak
testt
hog
polis

alá
má
A fo
daró
fogot
szaba
Rallia
dás
zatot
egy
Téves
de a
tanak
megre

osztrá
menet
pedón
gráná
osztrá
ról e
hajóra
A gör
kal,
Kréta
lakó k
csapat

Bu
eredeti
hog
is ünne
nak lo
gek fo
érkezett
érkezne
kar sz
az orsz
az osztrá
számos
démia,
és Pető
tartomá
mos ma

Bu
eredeti
iratok sz
megyébe
egy
havat és
és Fels
mint Ga

Bu
Lloyd t
őszire 7
tengeri
őszire 5
a kinálta
forgalom
de tartósa
mm, ten

Azon
bániámra
kikkel ne
Isten hozzá

499-1.1

*) Az o

Athén, május 14. Voniczából telegrafálják: Görög szállító hajók a Lurossza eveztek s jelentékeny csapatokat szállítottak partra, melyek az Artából jövő hadtesttel Nikápoly és Prevéza ellen vonulnak, hogy ezt a két várost ostromolják. Nikopolisz és Prevéza ostroma megkezdődött.

Athén, május 14. A Tevedosznál zár alá vett gőzös Pireuszba érkezett, hol Camadosz hadügyminiszter vizsgálat alá vette. A foglyokat Naupliába szállítják. A Standard és a Fremdenblatt Halmiroszban elfogott levelezőit Athénbe hozták és rögtön szabadon bocsátották. Az Efimerisz-ben Rallisz miniszterelnök ellen intézett támadás az udvart arra bírta, hogy nyilatkozatot tegyen közzé, melyben kijelenti, hogy egy lap sem képviseli a király nézeteit. Téves az a hír, hogy Prevézát bevették, de a hadműveletek Epiruszban folyton tartanak. A kormány Európában nagyobb megrendelést tett lőszerben és lovakban.

Kanea, május 14. A Leopold nevű osztrák-magyar torpedóhajó Kiszámoban menet fölkelők által megtámadott, a torpedóhajó azonban ezt a támadást néhány gránátlövéssel visszaverte. A Tiger nevű osztrák-magyar torpedóhajó állomáshelyéről elindult, hogy a görög csapatok hajóra szállásánál jelen legyen. — A görög jegyzékben tudatta a hatalmakkal, hogy a görög csapatok elvonulása Kréta szigetéről megkezdődött, a szigeten lakó keresztények védelmét pedig a vegyes csapatokra bizza.

Táviratok.

A pozsonyi ünnepek.

Budapest, május 15. (A „Torontái” eredeti távirata.) Pozsonyból telegrafálják, hogy a város a kedvezőtlen idő dacára is ünnepi díszet öltött. Az utcák fel vannak lobogózva s a város maga a vendégek fogadtatásával van elfoglalva. Megérkezett már és még a mai nap folyamán érkeznek Vaszary hercegprimás a püspöki kar számos tagjával, a miniszterek, az országgyűlés két házának képviselője, az osztrák Reichsrath két háza, az ország számos municípiuma, a tudományos akadémia, a budapesti egyetem, a Kiszfaludy és Petőfi-társaság, Fiume város és a horvát tartománygyűlés kiküldöttei, azonkívül számos magyar és osztrák főbb méltóság.

Hó mindenfelé.

Budapest, május 15. (A „Torontái” eredeti távirata.) Ma reggel érkezett táviratok szerint Árva-, Zólyom- és Máramaros-megyében az éjjel erős fagy uralkodott, egyes helyeken hó is esett. Ugyancsak havat és fagyot jelentenek Stájerországból és Felső-Ausztria egyes vidékeiről, valamint Galiciából.

A tőzsdéről.

Budapest, május 15. (A becskereki Lloyd társulat távirata.) Kötöttet buza őszire 7.02—3, buza júniusra 7.44—46, tengeri július-augusztusra 3.56—57, zab őszire 5.27—29, repce 10.40—50. Buzában a kínálat és vételkedv egyaránt kielégítő, forgalom 30 000 mm., az árak csöndesek, de tartósak. Heti forgalom buzában 91 307 mm., tengeriben 722 mm.

Nyilttér.*)

Azon alkalommal, hogy Becskerekről plébaniamra távozom, azon kedves ismerőseimnek, kikkel nem találkozhattam, ez uton mondok Isten hozzádat.

Fonyó István
padéi plébános.

499-1.1

*) Aze rovat alatt közöltékért nem vállal felelőséget a szerk.

Hirdetések.

Meghívó.

Az antalfalvi járás segédjegyzői karának idevágó határozata alapján felkérem Torontái vármegye egész segédjegyzői karát, hogy alispán ur 3. nagyságának 24.057. sz. engedélye folytán 1897. évi május hó 23-án délelőtt 8 órakor a vármegyeház kistermében megtartandó

segédjegyzői megyei gyűlésre

minél számosabban, lehetőleg valamennyien megjelenni sziveskedjenek.

Az ügy iránt érdeklődő jegyző urakat és közönséget szinte tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat

Torontái vármegye segédjegyzői karának 1897. évi május hó 23-án tartandó megyei ülésében tárgyalás alá kerülő ügyekről:

1. A torontálmegyei községi és körjegyzők nyugdíjintézetének alapszabályai 3. §-hoz:

Az iránti kérvény beterjesztése, hogy a vármegye jegyzői egylete mondaná ki elvileg, hogy rendszeresített állásban állandóan helyettesített segédjegyzők is tekinthetők végleges tetteknek s a nyugdíj jogosult évek beszámításának kedvezményében részesíthetők.

2. Az alapszabályok 23. §-ának akként leendő módosítása iránt előterjesztendő kérelem, hogy azon segédjegyző, ki helyettes jegyzői állást vállal ezen vármegye területén s ezért segédjegyzői állásáról lemond, ne essek el a segédjegyzői minőségben eltöltött szolgálati évek beszámítása és a befizetett járulékoktól, de ezen joga a helyettesítés tartama alatt legfeljebb szünetelje s újból történt megválasztásakor számíttassék be; esetleg a helyettes jegyző segédjegyzői minőségben tovább is maradjon tagja a nyugdíj egyletnek.

3. A jegyzői egyletbe való belépés minden segédjegyzőre nézve tételessé kötelezővé.

4. A vármegyei szervezési szabályrendelet vonatkozó szakaszának módosítása iránt benyújtandó kérelem, hogy a segédjegyzők önálló ügykörrel s felelősséggel ruháztassanak fel s a segédjegyzői állások betöltésére vonatkozó határozatok olyatán módosítása, misz rint Torontái vármegyében csak az 1886. évi XXII. t. cz. 6. §-ában körülírt minősítéssel bíró választható meg segédjegyzővé.

5. A millenniumi évek háromszoros beszámítása iránt benyújtandó kérelem.

6. Az iránt benyújtandó kérelem, hogy a szerkesztendő nyugdíjintézeti törzskönyvek alapján a segédjegyzők között rangsorozat állapíttassék meg s az egyes jegyzői állások betöltésénél ezen rangsorozat vétessék figyelembe.

Lajosfalva, 1897. ápril hó 26-án.

A kártársak megbízásából

Tóth Bela

Lajosfalvi segédjegyző.

494-2-1

294 szám b. v. 1896.

498-1-1

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a törökbecsei tekintetes kir. járásbíróóság 2304. polg. 1896. számú végzése által Kolb Agoston bécsi cégnek végrehajtató javára Bulov Milán kumáni lakos ellen 85 frt tőke, ennek 1896. év február hó 11. napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 22 frt 81 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le s felülfoglalt és 420 frta becsült lovak, kocsik, birka, sertés és egyébektől álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 2199. polg. 1897. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Kumánon a község házában leendő eszközlésére 1897. évi május hó 18-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezen ely megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt T. Becsén, 1897. évi márczius hó 31-ik napján.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

Első magyar gyapjumosó és bizományi részvénytársaság.

Budapest, V., Kárpát-utca 9. sz.

Alapított 1868-ban

A gyapjunyírás közeledtével a t. cz.

gyapjutermezők és gyapjukereskedők

figyelmét a kitűnő hirtérnek örvendő, gépberendezést és mosási rendszert tekintve, a technika legmagasabb fokán álló

gyapjumosó gyárunkra

irányítjuk. Évek során át nyert tapasztalatok alapján, hazánk gyapjutermezői annak belátására jutottak, hogy nemcsak legelőnyösebb értékesítés, hanem a nyáj kímélése miatt is legcélszerűbb a gyapjut zsirban lenyírni és gyári mosás után értékesíteni. A gyárilag mosott gyapjunak — mint főgyártmány — nagy kelendőse, nemkülönben kiterjedt összeköttetések és szakismeretünk által gyors és kedvező értékesítésre vagyunk képesítve.

Kimerítő programmal és felvilágosítással kívánatra készséggel szolgálunk. Az összes küldeményeket czégnkhoz: Budapest-Lipótvárosi pályaudvarhoz kérjük címezni.

460-3.2

Az igazgatóság.

Városi irodánkban Neugebauer Gyula urnál (Dohány-utca 1. sz.) felvilágosítások szintén szívesen nyújthatnak.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

655 tkv. szám. 1897.

495-1-1

Arverési hirdetmény.

A perlaszi kir. jbiróság, mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Braun Mór végrehajtónak Maigánszky Lyuba és Vranov Zsiva t. szigeti lakosok végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében 114 frt tőke követelés, ennek 1896. évi június hó 1. napjától járó 5% kamatai, 29 frt 20 kr. perbeli, 8 frt 95 kr megállapított jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. §-a alapján, 146. §-a értelmében 1897. évi május hó 19-ik napján d. e. 9 órakor T. Sziget község házában az ezen kir. jbiróság területén fekvő T. Sziget községi 1489. sz. tkvben foglalt:

1. 31 öi. sz. ház és 400 □ öl házhely 112 frt.

2. házzám nélküli 58 □ öl gyümölcsös kert 11 frt.

A tor. szigeti 1677. sz. tkvi lapon felvett:

3. 30. öi. sz. ház és 400 □ öl házhely 112 frt.

4. 98. hrsz. I. düllőbeli 1³⁰⁰ hold I. oszt. szántó 246 frt.

5. 98. hrsz. 2. düllőbeli 1³⁰⁰ hold I. oszt. szántó 246 frt.

6. 98. hrsz. 3. düllőbeli 1 hold I. oszt. szántó 154 frt.

7. Hrsz. nélküli 57¹/₂ □ öl gyümölcsös kert 11 frt.

8. Hrsz. nélküli 800 □ öl gyümölcsös kert 78 frt ezennel megállapított kiáltási ár mellett külön-külön el fognak árvereztetni; a t. szigeti 1677. sz. tkvi lapon felvett 30. öi. sz. ház és 400 □ öl házhely azonban a Vranov Szósza javára bekebelezett élethossziglani jog fentartásával s csak a mennyiben így az árverés sikerre nem vezetne, a jog fentartása nélkül ezen árverésen magasabb ígért hiányában a fenti ingatlanok a kiáltási áron alul is el fognak adatni.

A venni szándékozók tartoznak a kiáltási ár 10% -át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelzett és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság tkvi oszt. Perlaszon, 1897. évi február hó 5-én.

Tóth,
kir. aljárásbíró.

Arlejtési hirdetmény.

Kumán község jegyzői lak építésére Kumán község előljárósága 1897. évi május hó 15-én d. e. 9 órakor nyilvános árlejtést tart, melyre a vállalkozók ezennel meghivatnak. A munkálat 4747 frtra van előirányozva.

Bánatpénz 10%.

Egyéb feltételek a jegyzői hivatalnál tekinthetők meg.

Kumán, 1897. május 1-én.

Kumáni előljáróság.

Az ember inai és izmai felfrissítése és megerősítésére kitűnő gyógyszer (bedörzsölésre)

A Kwizda-féle Fluid, a kigyóval. (Touristafluid.)

Touristák, kerékpározók, lovagok egy hosszú ut után a legnagyobb eredménnyel használhatják.

Arak: $\frac{1}{2}$ üveg o. é. 1 frt, — $\frac{1}{2}$ üveg 60 kr.

Kapható minden gyógyszertárban.

Főraktár:

Korneuburgi kerületi gyó gytár. Bécs mellett.

190g—15.5

A nagybecskereki zálogintézet árverési hirdetménye.

Az alólírott intézet ezennel közhírré teszi, hogy az 1881. évi XIV. t. cz. 15. § értelmében esedékessé váltott zálogtárgyak, melyeknek számszerinti jegyzéke az intézet helyiségében kifüggesztve és az iparhatóságnál betekintés végett található, 1897. évi május hó 20-án délelőtt 9 órakor az intézet helyiségében nyilvános árverés alá kerülnek.

Az érdekelt felek figyelmeztetve lesznek az árverésre kiírt zálogtárgyaikat idején kiáltani, mivel az üzlet feloszlása következtében hosszabbítások nem fogantatnak és mai naptól fogva kölcsönök sem nyújtatnak.

Nagybecskerek, 1897. évi május hó 1-én.

459—6.6

Első nagybecskereki zálogintézet.

Telefon 35.

Telefon 35.

Magyar királyi marhasó áruda.

1 métermázsa marhasó 6 forint 90 krajczár.

Törött trachit kő

járdakövezéshez.

Első rendű tűzifa

Valódi porosz

szalon kőszén.

Kapható: 468—10.4

Kurländer Imrénél

Nagybecskereken, Korona-utca 585/II.

STERN H.

Az Első Leánykiházasító-Egylet m. sz. vezérügynöksége.

A Hazai általános biztosító részvényt. főügynöksége.

Bank-bizományi és jelzálog-kölcsön közv. üzlet.

Az „Anker“ élet- és járadék biztosítási részvénytárs. főügynöksége Nagybecskereken.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy irodámat a fő-utczába (Liptsi-féle ház) helyeztem át; ezen alkalomból felhívom a n. é. közönség figyelmét az általam képviselt fenti üzletágakra, egyben kérem eddigi becses megbízásaival továbbra is megtisztelni.

Elfogadok: tűz-, jég-, baleset-, élet- és gyermek-biztosításokat; továbbá közvetíték jelzálog-kölcsönöket a legelőnyösebb díjtételek, illetőleg kamatlábak mellett föld- és házbirtokokra. Eladok és veszek sorsjegyeket, értékpapírokat és igényeket bármely huzashoz; azonkívül eladok sorsjegyeket részletfizetésre, valamint értékpapír-szelvényeket beváltok.

Ajánlva magamat nagybecsű figyelmébe, maradok

493—10.1

tisztelettel

STERN H.

2436. tkv. szám. 1897.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Eibeschtz Miksa nagybecskereki lakos végrehajtható Molnár Sándor m. ittebei lakos végrehajtást szenvedő elleni 60 frt tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nbecskereki kir. törvényszék területében levő M. Ittebe község 848. sz. tjkvben 625—626/1. hrsz. a. felvett 365. ö. i. sz. ház 636 □-öl betelekkel, 221 frt, a m. ittebei 1565. sz. tjkvben 1179²/₃, hrsz. a. felvett 1 hold szántó és 1393¹/₂, hrsz. a. felvett 1 hold szántó 341 frt kikiáltási árban 1897. évi május hó 21-ik napján d. e. 10 órakor M. Ittebe község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígérte senki sem tenne, az árverésre kitiizött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árnak 10%-át, vagyis 22 frt

10 krt, 34 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. ig. miniszt. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék tkvi hatóság irattárában és M. Ittebe község-házánál tekinthetők meg.

A nagybecskereki kir. törvényszék tkvi hatóságánál, 1897. évi márcz. hó 5-én.

496—1.1

Kiss,

kir. tvaski bír.

Flugyermek-ruhák dus választékban. Legelőcsőbb bevásárlási forrás Kovács Gedeonnál Nagybecskereken. Minden darabon nyomatott szabott ár.

891. IV—x.3

Pályázat.

A „Perlaszi uj takarékszövetkezet“nél leköszönés folytán üresedésbe jött **könyvelői állomásra** ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen könyvelői állomással évi 600 frt o. é. készpénz fizetés van egybekötve. Felhivatnak pályázni óhajtó könyvelők, kik a magyar és német nyelvet szó és írásban, a szerb nyelvet legalább szóban bírják, miszerint kellőleg felszerelt folyamodványukat folyó évi június hó 1-ig alulírott igazgatósághoz küldjék be, mivel későbbben beérkezőndő folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

A megválasztott köteles állását folyó évi július hó 1-én elfoglalni.

Kelt Perlaszon, 1897. évi május hó 12-én.

A „Perlaszi uj takarékszövetkezet“ igazgatósága.

497—8.1

Déli jég- és viszontbiztosító-társaság

Magyarországi osztálya

Budapest, Váci utca 9. sz. az „Adriai bizt. társ.“ házában.

Báró Podmaniczky Frigyes, Intéző.

Teljesen befizetett alaptőke 3,000,000.— korona.

Tartalékok 1,467,345.— korona.

Ezen a cs. kir. szab. „Adria biztosító társulat“ védnöksége alatt megalakult társaság biztosít különféle terményekre jégkár ellen a legkedvezőbb feltételek és a legjutányosabb díjak mellett.

Biztosítási ajánlatokat elfogadnak és felvilágosítást készségesen adnak az „Adriai biztosító társulat“ összes vezér-, fő- és kerületi ügynökei.

Főügynökség Nagybecskereken: Franz J. L.

374—3.3

Villanyvilágítási bevezetések

a legjutányosabban és legelőcsöbbsen eszközöl

Geiduschek Ignác, vezetékek berendező.

==== Költségvetések ingyen. ====

Nyomatott Pleits Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.